

ROS.602.1.2014-30

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79
60-529 Poznań**

Odpowiadając na pismo znak WOO-III.410.426.2015.JM.1 z dnia 31.08.2015 r. informujemy, że Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz pismem znak ROS.602.2014-27 z dnia 06.07.2015 r. przekazał uchwalony „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2015-2019 z perspektywą na lata 2020-2024” wraz z podsumowaniem również Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Odnosząc się kolejno do uwag zawartych w opinii RDOŚ w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.410.164.2015.JM.2 z dnia 27.04.2015 r., wyjaśniam:

- Ad 1) Zweryfikowano informacje zawarte w projekcie Programu w zakresie opisanym przez RDOŚ w Poznaniu i uspołniono je. Obecnie w rozdziale 4.1 na stronie 36 widnieje zapis: „Na terenie gminy Swarzędz występują następujące obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.): obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Cybiny PLH300038 oraz otulina Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. Znajdują się tu również pomniki przyrody.” Poprzez zmianę ww. zapisu, cytowane w pierwszej uwadze zapisy z rozdziału 4.1 na str. 37 i rozdziału 4.2 str. 38 nie wymagały korekty.
- Ad 2) W rozdziale 5 na str. 79 pozostawiono zapis „Inwestycje muszą być zlokalizowane poza obszarami występowania pomników przyrody, dlatego nie wpłyną na pomniki przyrody.” Usunięto natomiast zapis „W zależności od lokalizacji inwestycji lub innych działań (np. w zakresie zarządzania kryzysowego) przewidzianych do realizacji w powyższym programie, w przypadku kolizji z istniejącymi pomnikami przyrody, niezbędne może być ich usunięcie, w przypadku niewłaściwego prowadzenia prac budowlanych może zostać naruszony system korzeniowy lub zachwiana stateczność drzewa.”
- Ad 3) W rozdziale 5 na str. 79-81 w celu określenia, przeanalizowania i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na różnorodność biologiczną, uzupełniono następujące zapisy: „Dalszy rozwój sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, dalsza poprawa Jeziora Swarzędzkiego i Jeziora Uzarzewskiego oraz wód rzeki Głównej i Cybiny wpłyną na polepszenie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych w objętej ochroną dolinie Cybiny. Rozwiązania te nie powinny wpływać na bilans wodny w dorzeczu Cybiny. Potencjalnie występujące oddziaływania związane z pracami budowlanymi będą miały charakter miejscowy i nie powinny wywierać ujemnego wpływu na przyrodę obszaru Natura 2000. Działania związane z poprawą wód jezior i rzek zgodne są z zaleceniami Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038.”
- „Chronione na obszarze Natura 2000 „Dolina Cybiny” zwierzęta stanowią gatunki związane ze środowiskiem wodnym i siedliskami doliny rzecznej, które stanowią ich miejsce bytowania. Tego typu siedliska nie występują na terenach przeznaczonych pod zabudowę, czyli w miejscach inwestycji budowlanych takich jak drogi, sieć wod-kan., co oznacza, że tereny te nie stanowią potencjalnej przestrzeni życiowej dla chronionych gatunków. Obecnie są to tereny antropogenicznie przekształcone, zagospodarowane w postaci użytków rolnych. Nie są zatem miejscem, gdzie w sposób swobodny mogą się rozwijać siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na obszarze Natura 2000.”
- „Potencjalne zagrożenia wiążą się z intensyfikacją ruchu pieszego i rowerowego w dolinie, która może być następstwem zwiększenia ilości mieszkańców w sąsiedztwie terenów zielonych. Zwiększona presja na tereny dolinne może skutkować wydeptywaniem roślinności oraz niepożądanymi zjawiskami takimi jak palenie ognisk czy porzucanie odpadów. Istotne dla

ograniczenia skutków jest poziom świadomości ekologicznej mieszkańców. Skala takich zjawisk nie powinna powodować nieodwracalnych zmian w środowisku przyrodniczym, a więc zniszczenia siedlisk i miejsc występowania zwierząt.”

„Zdecydowana większość działań zaproponowanych w Programie będzie miała pozytywny lub neutralny wpływ na bioróżnorodność i obszary Natura 2000. Żadne nie ingeruje również bezpośrednio w siedliska i gatunki priorytetowe, stanowiące podstawę do wyznaczania obszarów Natura 2000.”

Na stronie 92 w tabeli nr 18 Prognozy uzupełniono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu: „Realizacja zapisów Programu nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko lub obszary chronione, w tym w szczególności na ich cele. Jednakże niektóre zapisy Programu zwłaszcza na etapie realizacji w trakcie prac budowlanych, mogą spowodować powstanie nieznacznie negatywnego, krótkoterminowego oddziaływania na wybrane elementy środowiska.”

„W przypadku obszarów Natura 2000, dla planowanych przedsięwzięć na tych obszarach powinny zostać wykonane raporty o oddziaływaniu na środowisko i zawierać działania kompensujące negatywne oddziaływania np. w przypadku niszczenia siedlisk (przenoszenie siedlisk, tworzenie nowych), przenoszenie płazów i gadów do nowych zbiorników, zabezpieczanie inwestycji przed wtargnięciem zwierząt w trakcie budowy, tworzenie nowych szlaków migracji zwierząt poprzez tworzenie zespołów nasadzeń zwabiających zwierzęta oraz inne działania minimalizujące negatywne oddziaływania ustalone indywidualnie dla danego przedsięwzięcia inwestycyjnego.”

Uzupełniono również tabelę dotyczącą „Sposobów zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań”:

Element środowiska przyrodniczego	Sposoby zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań
Obszary objęte ochroną prawną, obszar Natura 2000 Dolina Cybiny PLH 300038	• przenoszenie zagrożonych siedlisk i tworzenie nowych, • zabezpieczanie budowy przed wtargnięciem zwierząt, • tworzenie nowych szlaków migracji zwierząt, • tworzenie nowych nasadzeń zwabiających zwierzęta.
Pomniki przyrody	• ochrona przed przypadkowym zniszczeniem poprzez nadzór, • pozostawienie wokół pomnika strefy nieużytkowanej, • wykonywanie niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych, • umieszczenie informacji o pomniku w bazie danych i na mapach.
Krajobraz	• odpowiednie planowanie i zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego w celu uniknięcia niszczenia walorów estetycznych krajobrazu oraz historycznego układu przestrzennego, • maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu, • stosowanie w miarę możliwości naturalnych materiałów (tj.: drewna, kamienia itp.) oraz kolorów.

Ad 4) odnosząc się do przewidywanych znaczących oddziaływań poszczególnych działań zaplanowanych w projekcie Programu na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH3000038, mając na względzie ustalenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038 oraz danych z inwentaryzacji i ekspertyzy przyrodniczej na stronie 79 uzupełniono:

„Spośród siedlisk wymienionych w Załączniku I do Dyrektywy Siedliskowej UE os obszarze Natura 2000 Dolina Cybiny występuje aż 12, z czego przynajmniej 4 należy do bardzo dobrze wykształconych. Zajmują one dość duże powierzchnie i wykazują dużą zmienność w poszczególnych miejscach występowania wzdłuż doliny.”

„Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038 są m.in. Siedliska:

- 3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion;
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae);
- 6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris);
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Cari-cetea);
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe);
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum);

Gatunki zwierząt:

- 1188 Kumak nizinny (Bombina bombina);
- 1166 Traszka grzebieniasta Triturus cristatus;
- 1134 Różanka Rhodeus sericeus Marus;
- 1337 Bóbr europejski Castor fiber;
- 1355 Wydra europejska Lutra Lutra;

„Przeprowadzona analiza wykazała, że realizacja niektórych zadań budowlanych wyznaczonych w Programie może spowodować wystąpienie negatywnych oddziaływań w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych o kodach: 3150, 6210, 6510 i 91E0. Uznaje się, że oddziaływania te nie będą znaczące. Pozostałe siedliska i populacje zwierząt nie są zagrożone i zostają zachowane. Realizacja Programu nie powinna mieć negatywnego wpływu na chronione gatunki roślin rosnące na terenie SOO „Dolina Cybiny”. Opisane w powyższych rozdziałach oddziaływania będą miały charakter miejscowy i nie powinny wywierać ujemnego wpływu na przyrodę.”

„Biorąc pod uwagę lokalizację i charakter planowanych działań wynikających z Programu, stwierdza się, że ich realizacja nie będzie wywierać wpływu na zachowanie struktur i procesów ekologicznych niezbędnych dla trwałości i prawidłowego funkcjonowania siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Dolina Cybiny”.”

W odniesieniu do rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru i spójność sieci, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu Programu dokonano uzupełnienia w tabeli nr 18 na str. 92 (jak w punkcie Ad 3)

Ad 5) W rozdz. 6.1 na str. 87 w odniesieniu do oceny wpływu realizacji ustaleń projektu Programu na klimat (w tym mikroklimat), uzupełniono: „Część działań ujętych w Programie będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu na zmiany klimatu. Działanie obejmujące modernizację dróg, obok ogólnej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym (które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.”

Ad 6) Po dokonaniu głębszej analizy z harmonogramu Programu ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz wykreślono przedsięwzięcie polegające na budowie zbiornika Uzarzewskiego.

Z poważaniem:

Otrzymują:

- 1) Adresat
- 2) a/a

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Swarzędz

Marjan Szkudlarek

Sprawę prowadzi

Anna Andryszewska
tel. 61-65-12-403 pok. 115

